

ევროპის საბჭოს კონვენცია

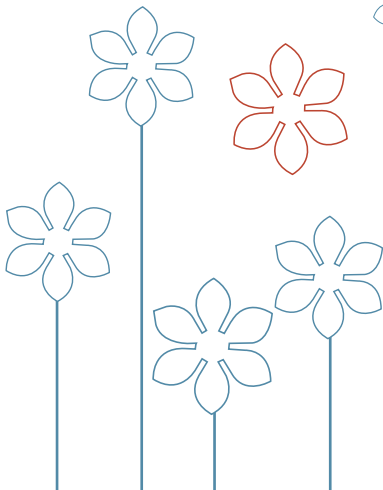
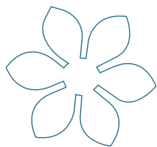
ბავშვთა სექსუალური
ექსპლუატაციისა
და სექსუალური
ძალადობისაგან დაცვა

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ბავშვთა სექსუალური
ექსპლუატაციისა
და სექსუალური
ძალადობისაგან დაცვა

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

English edition:

Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse

ყდა და დიზაინი: ევროპის საბჭოს დოკუმენტების და
პუბლიკაციების დეპარტამენტი (SPDP)

© ევროპის საბჭო, ინგლისური ვერსია, ოქტომბერი 2012 წელი
© ევროპის საბჭო, ქართული ვერსია, თებერვალი 2019 წელი
ყველა უფლება დაცულია

სარჩევი

პრეამბულა 9

თავი I – მიზნები, არადისკრიმინაციულობის პრინციპი და განსაზღვრებები 13

მუხლი 1 – მიზნები	13
მუხლი 2 – არადისკრიმინაციულობის პრინციპი.....	13
მუხლი 3 – განსაზღვრებები.....	14

თავი II – პრევენციული ზომები..... 15

მუხლი 4 – პრინციპები	15
მუხლი 5 – ბავშვებთან მომუშავე პირების შერჩევა, ტრეინინგი და ცნობიერების ამაღლება....	15
მუხლი 6 – ბავშვების განათლება	16
მუხლი 7 – პრევენციული ჩარევის პროგრამები ან ღონისძიებები.....	16
მუხლი 8 – ფართო საზოგადოებისათვის საჭირო ღონისძიებები.....	17
მუხლი 9 – ბავშვების, კერძო სექტორის, მედიისა და სამოქალაქო საზოგადოების მონაწილეობა.....	17

თავი III – ხელისუფლების სპეციალიზირებული და საკოორდინაციო ორგანოები 19

*მუხლი 10 – კოორდინაციისა და თანამშრომლობის
ეროვნული ღონისძიებები..... 19*

თავი IV – მსხვერპლთა დაცვის ღონისძიებები და მათი დახმარება 21

მუხლი 11 – პრინციპები 21

*მუხლი 12 – საექვო სექსუალური ექსპლუატაციისა ან
სექსუალური ძალადობის შეტყობინება. 21*

მუხლი 13 – ცხელი ხაზები 22

მუხლი 14 – მსხვერპლთათვის დახმარების გაწევა 22

თავი V – საინტერვენციო პროგრამები და ღონისძიებები 25

მუხლი 15 – ზოგადი პრინციპები..... 25

*მუხლი 16 – საინტერვენციო პროგრამებისა და
ღონისძიებების მონაწილენი..... 26*

მუხლი 17 – ინფორმაცია და ნებართვა..... 27

თავი VI – ძირითადი სისხლის სამართლის კანონმდებლობა.....29

მუხლი 18 – სექსუალური ძალადობა	29
მუხლი 19 – ბავშვის პროსტიტუციასთან დაკავშირებული დანაშაულები.....	30
მუხლი 20 – ბავშვის პორნოგრაფიასთან დაკავშირებული დანაშაულები	30
მუხლი 21 – ბავშვის პორნოგრაფიულ წარმოდგენებში მონაწილეობასთან დაკავშირებული დანაშაული.....	32
მუხლი 22 – ბავშვების გარყვნა.....	33
მუხლი 23 – ბავშვების დაყოლიება სექსუალური მიზნებისათვის	33
მუხლი 24 – ხელშეწყობა ან წაქეზება და მცდელობა .	34
მუხლი 25 – იურისდიქცია.....	34
მუხლი 26 – კორპორატიული ვალდებულება	37
მუხლი 27 – სანქციები და ზომები	38
მუხლი 28 – დამამძიმებელი გარემოებები.....	40
მუხლი 29 – ნასამართლეობა	41

თავი VII – გამოძიება, სამართლებრივი დევნა და საპროცესო კანონმდებლობა..43

მუხლი 30 – პრინციპები	43
-----------------------------	----

მუხლი 31 – დაცვის ზოგადი ზომები..... 44

მუხლი 32 – სამართალწარმოების დაწყება 47

მუხლი 33 – ხანდაზმულობის ვადა 47

მუხლი 34 – გამოძიებები..... 48

მუხლი 35 –ბავშვთან გასაუბრება 48

მუხლი 36 – სისხლის სამართლის სასამართლო
სამართალწარმოება..... 50

თავი VIII – მონაცემების ჩაწერა და შენახვა .51

მუხლი 37 – მსჯავრდებული სექსუალური
დამნაშავეების შესახებ ეროვნული
მონაცემების ჩაწერა და შენახვა 51

თავი IX – საერთაშორისო თანამშრომლობა .53

მუხლი 38 – საერთაშორისო თანამშრომლობის
ზოგადი პრინციპები და ზომები 53

**თავი X – მონიტორინგის განხორციელების
მექანიზმი.....55**

მუხლი 39 – მხარეთა კომიტეტი 55

მუხლი 40 – სხვა წარმომადგენლები 55

მუხლი 41 – მხარეთა კომიტეტის ფუნქციები..... 56

თავი XI – ურთიერთობა სხვა საერთაშორისო ინსტრუმენტებთან 59

- მუხლი 42 – ურთიერთობა გაეროს ბავშვის
უფლებათა კონვენციასა და მის
ფაკულტატურ ოქმთან ბავშვების
გაყიდვის, ბავშვთა პროსტიტუციისა
და პორნოგრაფიის შესახებ..... 59*
- მუხლი 43 – ურთიერთობა სხვა საერთაშორისო
ინსტრუმენტებთან..... 59*

თავი XII – კონვენციაში შესწორებების შეტანა 61

- მუხლი 44 – შესწორებები 61*

თავი XIII – დასკვნითი დებულებები.....63

- მუხლი 45 – ხელმოწერა და ძალაში შესვლა..... 63*
- მუხლი 46 – კონვენციასთან მიერთება..... 64*
- მუხლი 47 – ტერიტორიული გამოყენება..... 64*
- მუხლი 48 – დათქმები 65*
- მუხლი 49 – დენონსაცია..... 65*
- მუხლი 50 – შეტყობინება 66*

პრემიულა

ევროპის საბჭოს წევრი სახელწიფოები და წინამდებარე კონვენციის სხვა ხელმომწერი სახელმწიფოები;

მიიჩნევენ რა, რომ ევროპის საბჭოს მიზანია მის წევრ სახელმწიფოებს შორის უფრო მეტი ერთიანობის მიღწევა;

მიიჩნევენ რა, რომ თითოეული ბავშვის უფლებაა, საკუთარი ოჯახის, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მხრიდან ისარგებლოს დაცვის ისეთი მექანიზმებით, რაც აუცილებელია მისი, როგორც მცირეწლოვანის სტატუსის შესაბამისად;

განიხილავენ რა, რომ ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაცია და განსაკუთრებით კი ბავშვთა პორნოგრაფია და პროსტიტუცია, აგრეთვე ნებისმიერი სახის სექსუალური ძალადობა ბავშვების მიმართ, საზღვარგარეთ ჩადენილ ქმედებათა ჩათვლით, დამთრგუნველია ბავშვთა ჯანმრთელობისა და მათი ფსიქიკურ-სოციალური განვითარებისათვის;

განიხილავენ რა, რომ ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაცია და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობა იზრდება შემამშფოთებელი პროპორციებით როგორც ეროვნული, ასევე საერთაშორისო მასშტაბით, განსაკუთრებით, საინფორმაციო საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების (ICTs) მზარდი გამოყენების თვალსაზრისით, როგორც თვით ბავშვების, ასევე დამნაშავეების მხრიდან, და რომ ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლა და პრევენცია საჭიროებს საერთაშორისო ურთიერთთანამშრომლობას;

ითვალისწინებენ რა, რომ ბავშვთა კეთილდღეობა და მათი ინტერესები ფუნდამენტური ღირებულებებია, რომლებსაც იზიარებს ყველა წევრი სახელმწიფო და რომელიც საჭიროებს ხელშეწყობას ყოველგვარი დისკრიმინაციის გარეშე;

იხსენებენ რა ევროპის საბჭოს სახელმწიფოს მეთაურთა და მთავრობათა მე-3 სამიტზე (ვარშავა, 16-17 მაისი, 2005) მიღებულ სამოქმედო გეგმას, რომელიც მოუწოდებს ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციის აღკვეთის ღონისძიებების შემუშავებისაკენ;

გამორჩეულად იხსენებენ რა მინისტრთა კომიტეტის რეკომენდაციას No. R (91) 11 ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციის, პორნოგრაფიისა და პროსტიტუციის, ასევე ბავშვთა და მოზარდთა ტრეფიკინგის შესახებ, რეკომენდაციას Rec(2001)16 ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისაგან დაცვის შესახებ, და კონვენციას კიბერდანაშაულის შესახებ (ETS No. 185), განსაკუთრებით კი მის მე-9 მუხლს, აგრეთვე ევროპის საბჭოს კონვენციას ადამიანთა ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ (CETS No. 197);

მხედველობაში იღებენ რა ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას (1950, ETS No. 5), ევროპის შესწორებულ სოციალურ ქარტიას (1996, ETS No. 163), და ევროპულ კონვენციას ბავშვთა უფლებების დაცვის შესახებ (1996, ETS No. 160);

აგრეთვე მხედველობაში იღებენ რა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ბავშვის უფლებათა კონვენციას, განსაკუთრებით მის 34-ე მუხლს, ფაკულტატურ ოქმს ბავშვებით ვაჭრობის, ბავშვთა პროსტიტუციისა და ბავშვთა პორნოგრაფიის შესახებ, ოქმს ადამიანების, განსაკუთრებით

კი ქალებისა და ბავშვების ტრეფიკინგის პრევენციის, აღკვეთისა და დასჯის შესახებ, რომელიც ავსებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კონვენციას ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ და აგრეთვე საერთაშორისო შრომითი ორგანიზაციის კონვენციას ბავშვთა შრომის ყველაზე სასტიკი გამოვლენების აღმოსაფხვრელად მათზე დაუყოვნებელი რეაგირებისა და მათი აკრძალვის შესახებ;

მხედველობაში იღებენ რა ევროპის კავშირის საბჭოს ჩარჩო გადაწყვეტილებას ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და ბავშვის პორნოგრაფიის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ (2004/68/JHA), ევროპის კავშირის საბჭოს ჩარჩო გადაწყვეტილებას სისხლის სამართალწარმოების პროცესში მსხვერპლთა სტატუსის შესახებ (2001/220/JHA), ევროპის კავშირის საბჭოს ჩარჩო გადაწყვეტილებას ადამიანთა ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ (2002/629/JHA);

მიაპყრობენ რა სათანადო ყურადღებას ამ სფეროს სხვა, შესაბამის საერთაშორისო მექანიზმებსა და პროგრამებს, კერძოდ, სტოკჰოლმის დეკლარაციასა და სამოქმედო გეგმას, რომელიც მიიღეს ბავშვთა კომერციული მიზნებით სექსუალური ექსპლუატაციის წინააღმდეგ ბრძოლის პირველ მსოფლიო კონგრესზე (1996 წლის 27-31 აგვისტო); იოკოჰამას გლობალურ ვალდებულებას, რომელიც მიიღეს ბავშვთა კომერციული მიზნებით სექსუალური ექსპლუატაციის წინააღმდეგ ბრძოლის მეორე მსოფლიო კონგრესზე (2001 წლის 17-20 დეკემბერი), ბუდაპეშტის ვალდებულებასა და სამოქმედო გეგმას, რომელიც მიიღეს ბავშვთა კომერციული მიზნებით სექსუალური ექსპლუატაციის წინააღმდეგ ბრძოლის მეორე მსოფლიო კონგრესისათვის მოსამზადებელ

კონფერენციაზე (2001 წლის 20-21 ნოემბერი), გაერთიანებული ერების გენერალური ასამბლეის S-27/2 რეზოლუციას – „შესაფერისი მსოფლიო - ბავშვებს“ და სამწლიან პროგრამას „ევროპის მშენებლობა ბავშვებისათვის და ბავშვებთან ერთად“, რომელიც მიიღეს მესამე სამიტის დასრულების შემდეგ, ხოლო დაიწყო მონაკოს კონფერენციაზე (2006 წლის 4-5 აპრილი);

გადაწყვიტეს რა, ეფექტიანად შეუწყონ ხელი ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობისაგან დაცვის საერთო მიზანს, დამნაშავეს ვინაობის მიუხედავად, და დახმარება აღმოუჩინონ მსხვერპლთ;

მხედველობაში იღებენ რა ყოვლისმომცველი საერთაშორისო სამართლებრივი მექანიზმების შემუშავების აუცილებლობას, რომელთა მიზანია ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობის პრევენცია, აღკვეთა და მსხვერპლთა დაცვა და მონიტორინგის სპეციალური მექანიზმების შემუშავება,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

თავი I – მიზნები, არადისკრიმინაციულობის პრინციპი და განსაზღვრებები

მუხლი 1 – მიზნები

1. წინამდებარე კონვენციის მიზნებია:

- a. ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის პრევენცია და მათ წინააღმდეგ ბრძოლა;
- b. სექსუალური ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობის მხვერპლი ბავშვების უფლებების დაცვა;
- c. ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნით ეროვნული და საერთაშორისო თანამშრომლობის ხელშეწყობა.

2. მონაწილეთა მიერ ამ კონვენციის დებულებათა ეფექტიანად განხორციელების მიზნით, კონვენციის საფუძველზე იქმნება მონიტორინგის სპეციალური მექანიზმი.

მუხლი 2 – არადისკრიმინაციულობის პრინციპი

მონაწილე მხარეებისაგან წინამდებარე კონვენციის დებულებათა განხორციელება, კერძოდ, მსხვერპლთა უფლებების დასაცავად ზომების მიღება, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ნებისმიერ საფუძველზე დისკრიმინაციის გარეშე, როგორცაა სქესი, რასა, კანის ფერი, ენა, რელიგიური მრწამსი, პოლიტიკური შეხედულებები, ეროვნული ან სოციალური წარმოშობა, ეროვნული უმცირესობის წევრობა, ქონება,

დაბადება, სექსუალური ორიენტაცია, ჯანმრთელობის მდგომარეობა, შეზღუდული შესაძლებლობა ან სხვა სტატუსი.

მუხლი 3 – განსაზღვრებები

წინამდებარე კონვენციის მიზნებისათვის:

- a. „ბავშვი“ ნიშნავს თვრამეტ წლამდე ასაკის ნებისმიერ პირს;
- b. „ბავშვების სექსუალური ექსპლუატაცია და სექსუალური ძალადობა მათ მიმართ“ მოიცავს ამ კონვენციის მე-18-დან 23-ე მუხლის ჩათვლით გათვალისწინებულ ქმედებებს;
- c. „მსხვერპლი“ ნიშნავს ნებისმიერ ბავშვს, რომელიც გახდა სექსუალური ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობის ობიექტი.

თავი II – პრევენციული ზომები

მუხლი 4 – პრინციპები

თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ბოროტმოქმედების ნებისმიერი გამოვლინების პრევენციისა და ბავშვთა დაცვის მიზნით.

მუხლი 5 – ბავშვებთან მომუშავე პირების შერჩევა, ტრენინგი და ცნობიერების ამაღლება

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა აამაღლონ ცნობიერება ბავშვთა დაცვისა და მათი უფლებების შესახებ იმ პირთა შორის, რომლებსაც რეგულარული კონტაქტი აქვთ ბავშვებთან საგანმანათლებლო, ჯანდაცვის, სოციალური დაცვის, იურიდიულ და სამართალდამცავ სექტორებში, ასევე სპორტის, კულტურისა და დასვენების სფეროში.
- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ პირველ პუნქტში განსაზღვრულ პირებს ჰქონდეთ შესაბამისი ცოდნა ბავშვების სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის შესახებ, აგრეთვე ამგვარ ქმედებათა იდენტიფიკაციისა და მე-12 მუხლის 1-ლ პუნქტში მოცემულ შესაძლებლობათა შესახებ.

3. თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს მისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, რათა იმ პროფესიებით დაკავებისათვის, რომელთა გამოყენებაც გულისხმობს ბავშვებთან რეგულარულ კონტაქტს, არსებობდეს ისეთი პირობები, რაც უზრუნველყოფს, რომ ამგვარ პროფესიათა მაძიებელი კანდიდატები არ იქნებიან წარსულში ნასამართლევი ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობისათვის.

მუხლი 6 – ბავშვების განათლება

თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ დაწყებით და საშუალო საგანმანათლებლო ეტაპებზე ბავშვებმა მიიღონ სათანადო ინფორმაცია სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის რისკის შესახებ, აგრეთვე თავდაცვის საშუალებათა შესახებ, მათი განვითარების შესაბამისად. მშობლებთან შეთანხმებით, საჭიროებისამებრ მიწოდებული ამგვარი ინფორმაცია ბავშვებს უნდა გადაეცეთ სექსუალობის შესახებ ინფორმაციის ფართო კონტექსტში და განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს სარისკო სიტუაციებზე, განსაკუთრებით, ახალი საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებისას.

მუხლი 7 – პრევენციული ჩარევის პროგრამები ან ღონისძიებები

თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ თუ პირები შიშობენ ამ კონვენციით დადგენილი ნებისმიერი დანაშაულის

ჩადენის შესაძლებლობაზე, საჭიროების შემთხვევაში, მათთვის ხელმისაწვდომი იყოს ისეთი ეფექტიანი ჩარევის პროგრამები ან ღონისძიებები, რომლებიც შემუშავებულია დანაშაულის ჩადენის რისკის შეფასებისა და პრევენციისათვის.

მუხლი 8 – ფართო საზოგადოებისათვის საჭირო ღონისძიებები

- 1.** თითოეული მხარე ხელს შეუწყობს და გასწევს ცნობიერების ამაღლების კამპანიას, ფართო საზოგადოებას მიაწვდის ინფორმაციას ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობის ფენომენის, ასევე მათ წინააღმდეგ მისაღები ზომების შესახებ.
- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს იმ მასალების გავრელების პრევენციისა ან აკრძალვისათვის, რომლებიც რეკლამირებას უწევს კონვენციით დადგენილ დანაშაულებს.

მუხლი 9 – ბავშვების, კერძო სექტორის, მედიისა და სამოქალაქო საზოგადოების მონაწილეობა

- 1.** თითოეული მხარე ხელს შეუწყობს ბავშვების მონაწილეობას სახელმწიფო პოლიტიკის, პროგრამებისა თუ სხვა ინიციატივების შექმნასა და განხორციელებაში, მათივე განვითარების შესაბამისად, რაც მათ სექსუალურ ექსპლუატაციასა და მათ მიმართ სექსუალურ ძალადობას უკავშირდება.

- 2.** თითოეული მხარე ხელს შეუწყობს კერძო სექტორს, განსაკუთრებით საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების სექტორს, ტურიზმსა და სამოგზაურო ინდუსტრიას, აგრეთვე საბანკო და საფინანსო სექტორებს, ასევე სამოქალაქო საზოგადოებას, რომ მათ მონაწილეობა მიიღონ ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის პრევენციის პოლიტიკის შემუშავებასა და დანერგვაში, ასევე შიდა ნორმების განხორციელებაში, თვითრეგულირებისა და თანარეგულირების გზით.
- 3.** თითოეული მხარე ხელს შეუწყობს მედიას, რომ მან გაავრცელოს საჭირო ინფორმაცია ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის ყველანაირი გამოვლინების შესახებ, მედიის დამოუკიდებლობისა და პრესის თავისუფლების სათანადო პატივისცემით.
- 4.** თითოეული მხარე ხელს შეუწყობს ისეთი პროექტებისა და პროგრამების დაფინანსებას, საჭიროების შემთხვევაში კი ფონდების შექმნასაც, რომლებსაც განახორციელებს სამოქალაქო საზოგადოება ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობისაგან დაცვის მიზნით.

თავი III – ხელისუფლების სპეციალიზირებული და საკოორდინაციო ორგანოები

მუხლი 10 – კოორდინაციისა და თანამშრომლობის ეროვნული ღონისძიებები

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს ყველა საჭირო ზომას, რათა ეროვნულ ან ადგილობრივ დონეზე უზრუნველყოს კოორდინაცია სხვადასხვა ორგანოს შორის, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობისაგან დაცვაზე, მის პრევენციასა და მის წინააღმდეგ ბრძოლაზე, განსაკუთრებით, განათლების, ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების სექტორებში, ასევე სამართალდამცავ და სასამართლო ორგანოებში.
- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა დააარსოს ან შექმნას:
  - a.** დამოუკიდებელი კომპეტენტური ეროვნული ან ადგილობრივი დაწესებულებები ბავშვის უფლებათა დაცვისა და მათი ხელშეწყობის მიზნით და უზრუნველყოს მათი აღჭურვა კონკრეტული რესურსებითა და პასუხისმგებლობით;
  - b.** მონაცემთა შეგროვების მექანიზმები, ან საკოორდინაციო ცენტრები, სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობით, ეროვნულ ან ადგილობრივ დონეზე,

ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის ფენომენზე დაკვირვებისა და შეფასებისათვის, პირადი მონაცემების დაცვის ჯეროვანი პატივისცემით.

- 3.** თითოეული მხარე ხელს შეუწყობს თანამშრომლობას ხელისუფლების ორგანოებს, სამოქალაქო საზოგადოებასა და კერძო სექტორს შორის, რათა უკეთ მოხდეს ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის პრევენცია და მის წინააღმდეგ ბრძოლა.

თავი IV – მსხვერპლთა დაცვის ღონისძიებები და მათი დახმარება

მუხლი 11 – პრინციპები

1. თითოეული მხარე დანერგავს ეფექტიან სოციალურ პროგრამებს და დააარსებს მრავალდისციპლინარულ სტრუქტურებს, რათა აუცილებელი დახმარება აღმოუჩინონ მსხვერპლთ, მათ ახლო ნათესავებს და მათ მოვლაზე პასუხისმგებელ ნებისმიერ პირს.
2. თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყოს, რომ ბავშვებისთვის განკუთვნილი დაცვისა და დახმარების ღონისძიებები გავრცელდეს ისეთ მსხვერპლზეც, რომლის ასაკი დაუდგენელია, მაგრამ არსებობს მიზეზები ვარაუდისათვის, რომ მსხვერპლი არის ბავშვი, სანამ მისი ასაკი დადგინდება.

მუხლი 12 – საექვო სექსუალური ექსპლუატაციისა ან სექსუალური ძალადობის შეტყობინება

1. თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყოს, რომ ზოგიერთ პროფესიონალს, რომლებსაც იძახებენ ბავშვებთან სამუშაოს ჩასატარებლად, შიდაკანონმდებლობით გათვალისწინებული კონფიდენციალურობის წესის გამო, არ შეექმნას რაიმე

წინააღმდეგობა, შეატყობინოს ბავშვის დაცვაზე პასუხისმგებელ სამსახურებს ნებისმიერი ვითარების შესახებ, როცა კი გონივრული საფუძველი არსებობდა იმის სავარაუდოდ, რომ ბავშვი არის სექსუალური ექსპლუატაციისა ან სექსუალური ძალადობის მსხვერპლი.

- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა სტიმული მისცეს ნებისმიერ პირს, რომელმაც იცის ან ეჭვი აქვს ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა ან მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის შესახებ, ამის შესახებ კეთილსინდისიერად აცნობოს შესაბამის სამსახურებს.

მუხლი 13 – ცხელი ხაზები

თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა სტიმული მისცეს და მხარი დაუჭიროს ისეთი საინფორმაციო მომსახურების დაარსებას, როგორცაა სატელეფონო და ინტერნეტ ცხელი ხაზები, რათა დამრეკს მისცეს რჩევა ან კონფიდენციალურად ან მისი ანონიმიურობის დაცვის სრული გარანტიით.

მუხლი 14 – მსხვერპლთათვის დახმარების გაწევა

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა დაეხმარონ მსხვერპლთ მათი ფიზიკური და ფსიქოლოგიური რეაბილიტაციის მიზნით როგორც მოკლე, ასევე გრძელვადიან პერიოდში. ამ პუნქტის შესაბამისად მიღებული ზომები უნდა ითვალისწინებდეს ბავშვის თვალსაზრისს, მის საჭიროებებსა და წუხილებს.

- 2.** თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, მიიღებს საჭირო ზომებს არასამთავრობო და სხვა შესაბამის ორგანიზაციებთან ან იმ სამოქალაქო საზოგადოების სხვა ელემენტებთან თანამშრომლობისათვის, რომელთა საქმიანობაშიც შედის მსხვერპლთათვის დახმარების გაწევა.
- 3.** როდესაც ბავშვის სექსუალურ ექსპლუატაციაში ან მისდამი სექსუალურ ძალადობაში გარეულია ან მშობლები ან ბავშვის მეურვეები, მე-11 მუხლის პირველი პუნქტის გამოყენებით, ჩარევის პროცედურები უნდა მოიცავდეს შემდეგს:
  - სავარაუდო დამნაშავეს ჩამოშორების შესაძლებლობას;
  - მსხვერპლის საკუთარი ოჯახის გარემოსთვის ჩამოშორების შესაძლებლობას. ამგვარი ჩამოშორების პირობები და ხანგრძლივობა უნდა განისაზღვროს ბავშვის საუკეთესო ინტერესებიდან გამომდინარე.
- 4.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ მსხვერპლთან დაახლოებულმა პირებმა, საჭიროების შემთხვევაში, მიიღონ თერაპიული დახმარება, კერძოდ, სასწრაფო ფსიქოლოგიური დახმარება.

თავი V – საინტერვენციო პროგრამები და ღონისძიებები

მუხლი 15 – ზოგადი პრინციპები

- 1.** თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოფს ან ხელს შეუწყობს ეფექტიანი საინტერვენციო პროგრამებისა ან ღონისძიებების არსებობას იმ პირებისათვის, რომლებიც განსაზღვრულია მე-16 მუხლის 1–ლ და მე-2 პუნქტებში, რათა შემცირდეს ბავშვების მიმართ განმეორებითი სექსუალური ხასიათის დანაშაულის რისკი. ამგვარი პროგრამები ან ღონისძიებები ხელმისაწვდომი უნდა იყოს სამართალწარმოების პროცესში ნებისმიერ დროს, ციხეში თუ ციხის გარეთ, შიდა კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.
- 2.** თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოფს ან ხელს შეუწყობს პარტნიორობის ან თანამშრომლობის სხვა ფორმების განვითარებას ხელისუფლების შესაბამის ორგანოებს შორის, კერძოდ კი ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ სამსახურებს, სასამართლო ხელისუფლებასა და სხვა ორგანოებს შორის, რომლებიც პასუხს აგებენ მე-16 მუხლის 1–ლ და მე-2 პუნქტებში განსაზღვრულ პირებზე.
- 3.** თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, გაითვალისწინებს კონვენციის თანახმად დადგენილ დანაშაულთა საშიშროებასა და განმეორებითი

ჩადენის რისკის შეფასებას იმ პირთა მიერ, რომლებიც მე-16 მუხლის 1-ლ და მე-2 პუნქტებშია განსაზღვრული, რათა განსაზღვროს სათანადო პროგრამები და ღონისძიებები.

- 4. თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, შეაფასებს განხორციელებული პროგრამებისა და ღონისძიებების ეფექტიანობას.

მუხლი 16 – საინტერვენციო პროგრამებისა და ღონისძიებების მონაწილენი

- 1. თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოფს, რომ იმ პირთათვის, რომელთა მიმართაც განხორციელდა სისხლის სამართალწარმოება ამ კონვენციით დადგენილი ნებისმიერი დანაშაულისათვის, ხელმისაწვდომი იყოს მე-15 მუხლის 1-ლ პუნქტში აღნიშნული პროგრამები ან ღონისძიებები იმ პირობებით, რომ არც ზიანს მიაყენებს და არც წინააღმდეგობაში მოვა დაცვის უფლებებთან, სამართლიანი და მიუკერძოებელი სასამართლოს მოთხოვნებთან და ჯეროვან პატივს მიაგებს უდანაშაულობის პრეზუმპციის პრინციპის წესს.
- 2. თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოფს, რომ იმ პირთათვის, რომლებიც მსჯავრდებულნი არიან ამ კონვენციით დადგენილი ნებისმიერი დანაშაულისათვის, ხელმისაწვდომი იყოს მე-15 მუხლის 1-ლ პუნქტში აღნიშნული პროგრამები ან ღონისძიებები.

3. თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოფს, რომ საინტერვენციო პროგრამები და ღონისძიებები შექმნილი და ადაპტირებული იქნება სექსუალური დანაშაულის ჩამდენ ბავშვთა განვითარების საჭიროებებთან, იმ ბავშვების ჩათვლით, რომელთაც სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის ასაკისთვის ჯერ არ მიუღწევიათ, მათი სექსუალური ქცევის პრობლემების გადაწყვეტის მიზნით.

მუხლი 17 – ინფორმაცია და ნებართვა

1. თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოფს, რომ მე-16 მუხლში განსაზღვრული პირები, რომელთაც შესთავაზეს საინტერვენციო პროგრამებსა და ღონისძიებებში მონაწილეობა, სრულად ფლობდნენ ინფორმაციას ამგვარი შეთავაზების მიზეზებზე და ეთანხმებოდნენ ამ პროგრამებსა ან ღონისძიებებში მონაწილეობას ფაქტების სრულად ცოდნით.

2. თითოეული მხარე, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოფს, რომ იმ პირებმა, რომელთაც შესთავაზეს საინტერვენციო პროგრამები და ღონისძიებები, შესაძლებელია უარი თქვან მათზე, ხოლო მსჯავრდებულთა შემთხვევაში, მათ აუხსნეს იმ შესაძლო შედეგების შესახებ, რაც შეიძლება მოჰყვეს მათ უარს.

თავი VI – ძირითადი სისხლის სამართლის კანონმდებლობა

მუხლი 18 – სექსუალური ძალადობა

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მოხდეს შემდეგ განზრახ ჩადენილ ქმედებათა კრიმინალიზაცია:
  - a.** სექსუალური ურთიერთობის დამყარება ბავშვთან, თუ მას, ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისი დებულებების თანახმად, არ მიუღწევია ამგვარი ურთიერთობებისთვის დაშვებული ასაკისთვის;
  - b.** სექსუალური ურთიერთობის დამყარება ბავშვთან, რომლის დროსაც:
    - გამოიყენება იძულება, ძალა ან დაშინება; ან
    - ძალადობას ახორციელებს ნდობით აღჭურვილი ნაცნობი, ავტორიტეტული პირი ან ადამიანი, რომელსაც ბავშვზე გავლენის მოხდენა შეუძლია, ოჯახის წევრების ჩათვლით; ან
    - ძალადობა ხორციელდება იმ ბავშვებზე, რომლებიც განსაკუთრებით უმწეონი არიან საკუთარი ფსიქიკური ან ფიზიკური უუნარობის გამო ან სხვაზე დამოკიდებულების გამო.
- 2.** ზემოთ განხილული 1–ლი პუნქტის მიზნებისათვის, თითოეულმა მხარემ უნდა განსაზღვროს ასაკი, რომლის მიღწევამდეც აიკრძალება ბავშვთან სექსუალური ურთიერთობის დამყარება.

3. 1.a პუნქტის დებულებები არ არეგულირებს არასრულწლოვანთა შორის ნებაყოფლობით სექსუალურ ურთიერთობას.

მუხლი 19 – ბავშვის პროსტიტუციასთან დაკავშირებული დანაშაულები

1. თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მოხდეს შემდეგ განზრახ ჩადენილ ქმედებათა კრიმინალიზაცია:

- a. ბავშვების დაქირავება პროსტიტუციის მიზნით, ან ბავშვის გამოწვევა პროსტიტუციაში მონაწილეობის მიზნით;
- b. ბავშვის იძულება, დაკავდეს პროსტიტუციით, ან ამ გზით მოგების მიღება ან ბავშვის სხვაგვარი ექსპლუატაცია ამგვარი მიზნებისათვის;
- c. ბავშვის პროსტიტუციით სარგებლობა.

2. წინამდებარე მუხლის მიზნებისათვის, ტერმინი „ბავშვის პროსტიტუცია“ ნიშნავს ბავშვის სექსუალური ურთიერთობისათვის გამოყენების ფაქტს, როდესაც ამის სანაცვლოდ იძლევიან ან პირდებიან ფულს ან ანაზღაურების სხვა ფორმას ან რაიმე საზღაურს, იმისდა მიუხედავად ეს გადასახადი, დაპირება ან საზღაური განსაზღვრულია თავად ბავშვისათვის თუ მესამე პირისთვის.

მუხლი 20 – ბავშვის პორნოგრაფიასთან დაკავშირებული დანაშაულები

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მოხდეს შემდეგ განზრახ ქმედებათა კრიმინალიზაცია, თუ ისინი ჩადენილია ნებართვის გარეშე:
  - a.* ბავშვის პორნოგრაფიის წარმოება;
  - b.* ბავშვის პორნოგრაფიის შეთავაზება ან მის ხელმისაწვდომობაში დახმარება;
  - c.* ბავშვის პორნოგრაფიის გავრცელება ან გადაცემა;
  - d.* ბავშვის პორნოგრაფიის წარმოება როგორც საკუთარი, ისე სხვისი სარგებლობის მიზნით;
  - e.* ბავშვის პორნოგრაფიის ფლობა;
  - f.* ბავშვის პორნოგრაფიის მასალების შეგნებულად მოპოვება საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მეშვეობით.
- 2.** წინამდებარე მუხლის მიზნებისათვის, ტერმინი „ბავშვის პორნოგრაფია“ ნიშნავს ნებისმიერ მასალას, რომელიც ვიზუალურად ასახავს ბავშვის მონაწილეობას რეალურ ან დადგმულ სექსუალურად აღმზნებ ქმედებაში ან ბავშვის სასქესო ორგანოს ნებისმიერ გამოსახულებას უპირატესად სექსუალური ვნების დაკმაყოფილების მიზნით.

3. თითოეული მხარე იტოვებს უფლებას, უარი თქვას 1.a და e პუნქტების – პორნოგრაფიული მასალის წარმოება და ფლობა – მთლიანად ან ნაწილობრივ მიღებაზე, თუ:

- იგი ასახავს დადგმულ სცენარს, ან არარსებული ბავშვის რეალურ გამოსახულებას;
- მასში ჩართულნი არიან მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული ასაკის ბავშვები, ისინი აწარმოებენ და ფლობენ ამ მასალას მათივე თანხმობითა და პირადი გამოყენების მიზნით.

4. თითოეული მხარე იტოვებს უფლებას, უარი თქვას 1.f პუნქტის მთლიანად ან ნაწილობრივ მიღებაზე.

მუხლი 21 – ბავშვის პორნოგრაფიულ წარმოდგენებში მონაწილეობასთან დაკავშირებული დანაშაული

1. თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მოხდეს შემდეგ განზრახ ჩადენილ ქმედებათა კრიმინალიზაცია:

- a. ბავშვის დაყოლიება პორნოგრაფიულ წარმოდგენებში მონაწილეობის მიზნით ან ამგვარ წარმოდგენებში ბავშვის მონაწილეობის სხვაგვარად გამოწვევა;
- b. ბავშვის იძულება პორნოგრაფიულ წარმოდგენებში მონაწილეობაზე ან ამგვარი ქცევით სარგებლის მიღება ან ბავშვის სხვაგვარი ექსპლუატაცია მსგავსი მიზნებისათვის;

- c. ბავშვების მონაწილეობით შესრულებულ პორნოგრაფიულ წარმოდგენაზე შეგნებულად დასწრება.
- 2.** თითოეული მხარე იტოვებს უფლებას, შეზღუდოს 1.c პუნქტის გამოყენება ისეთ შემთხვევებში, როცა ბავშვებს დაიყოლიებენ ან აიძულებენ 1.a ან b პუნქტების შესაბამისად.

მუხლი 22 – ბავშვების გარყვნა

თითოეული მხარე გაატარებს ყველა საჭირო საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს იმის უზრუნველსაყოფად, რათა სისხლის სამართლის დანაშაულად ჩაითვალოს ბავშვის, რომელსაც არ მიუღწევია მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი ასაკისათვის, ბიძგება, ნაკარნახები სექსუალური მიზნებით, დამსწრე გახდეს სექსუალური ძალადობისა თუ სექსუალური ხასიათის სხვა ქმედებების, თუნდაც, რომ ბავშვს პირადად არ უწევდეს ამაში მონაწილეობის მიღება.

მუხლი 23 – ბავშვების დაყოლიება სექსუალური მიზნებისათვის

თითოეული მხარე გაატარებს ყველა საჭირო საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მოხდეს სისხლისსამართლებრივი გზით დასჯა სრულწლოვანი პირის მიერ ბავშვისთვის, რომელსაც ჯერ არ მიუღწევია მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი ასაკისათვის, იმ შეხვედრის განზრახ შეთავაზება, საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით, რაც მიზნად ისახავს ბავშვის მიმართ მე-18 მუხლის 1.a პუნქტით ან მე-20 მუხლის 1.a პუნქტით განსაზღვრულ დანაშაულთა ჩადენას,

თუკი შეთავაზებას მოჰყვება არსებითი ქმედებები შესაბამისი შეხვედრის მისაღწევად.

მუხლი 24 – ხელშეწყობა ან წაქეზება და მცდელობა

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა სისხლის სამართლის დანაშაულად ჩაითვალოს ამ კონვენციის შესაბამისად დადგენილი დანაშაულის ჩადენის ხელშეწყობა ან წაქეზება, თუ ეს განზრახ არის გაკეთებული.
- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა სისხლის სამართლის დანაშაულად ჩაითვალოს ამ კონვენციის შესაბამისად დადგენილი დანაშაულის ჩადენის მცდელობა, თუ ეს განზრახ არის გაკეთებული.
- 3.** თითოეული მხარე იტოვებს უფლებას, უარი თქვას მე-2 პუნქტის მთლიანად ან ნაწილობრივ გამოყენებაზე იმ დანაშაულებთან მიმართებაში, რომლებიც განსაზღვრულია მე-20 მუხლის 1.b, d, e და f პუნქტებით, 21-ე მუხლის 1.c პუნქტით, 22-ე და 23-ე მუხლებით.

მუხლი 25 – იურისდიქცია

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა ზომებს, რათა გაავრცელოს იურისდიქცია წინამდებარე კონვენციით დადგენილ ნებისმიერ დანაშაულზე, თუ დანაშაული ჩადენილია:

- a. მის ტერიტორიაზე; ან
  - b. იმ გემზე, რომელიც დაცურავს ამ მხარის დროშით; ან
  - c. იმ თვითმფრინავის ბორტზე, რომელიც რეგისტრირებულია ამ მხარის კანონმდებლობის შესაბამისად; ან
  - d. მისი რომელიმე მოქალაქის მიერ; ან
  - e. იმ პირის მიერ, რომელსაც აქვს მის ტერიტორიაზე მუდმივი ბინადრობის უფლება.
- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა ზომებს, რათა გაავრცელოს იურისდიქცია წინამდებარე კონვენციით დადგენილ ნებისმიერ დანაშაულზე, თუ დანაშაული ჩადენილია მისი მოქალაქის ან იმ პირის მიმართ, რომელსაც აქვს მის ტერიტორიაზე მუდმივი ბინადრობის უფლება.
- 3.** თითოეულ მხარეს შეუძლია, ხელმოწერისას ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების თუ მიერთების აქტის დეპონირებისას, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაგზავნილი დეკლარაციის საშუალებით განაცხადოს, რომ იგი იტოვებს უფლებას ან არ გამოიყენოს ამ მუხლის 1.e პუნქტით გათვალისწინებული იურისდიქციის წესები, ან გამოიყენოს ისინი მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევებში.
- 4.** ამ კონვენციის მე-18 და მე-19 მუხლებით, მე-20 მუხლის 1.a პუნქტითა და 21-ე მუხლის 1.a და b პუნქტებით დადგენილ დანაშაულთა სამართლებრივი დევნის მიზნით, თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ მისი იურისდიქცია 1.d

პუნქტთან მიმართებით არ დაექვემდებაროს პირობას, რომ ქმედებათა კრიმინალიზაცია მოხდება იმ ადგილას, სადაც ის ჩაიდინეს.

- 5.** თითოეულ მხარეს შეუძლია, ხელმოწერისას ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების თუ მიერთების აქტის დეკლარირებისას, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაგზავნილი დეკლარაციის საშუალებით განაცხადოს, რომ იგი იტოვებს უფლებას, შეზღუდულად გამოიყენოს ამ მუხლის მე-4 პუნქტი იმ დანაშაულებთან მიმართებით, რომლებიც დადგენილია მე-18 მუხლის 1.b პუნქტით – მეორე და მესამე აბზაცებით – იმ შემთხვევებში, როცა მის მოქალაქეს აქვს მის ტერიტორიაზე მუდმივი ბინადრობის უფლება.
- 6.** ამ კონვენციის მე-18 და მე-19 მუხლებით, მე-20 მუხლის 1.a პუნქტითა და 21 მუხლით დადგენილი დანაშაულების სამართლებრივი დევნის მიზნით, თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ მათი იურისდიქცია 1.d და e პუნქტების მიმართ არ დაექვემდებაროს ისეთ პირობას, რომლის თანახმადაც სამართლებრივი დევნა შეიძლება დაიწყოს მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ან მსხვერპლი განაცხადებს დანაშაულის შესახებ ან დანაშაულის ჩადენის ადგილზე არსებული სახელმწიფო წაუყენებს ბრალდებას.
- 7.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა ზომებს, რათა თავისი იურისდიქცია გაავრცელოს წინამდებარე კონვენციით დადგენილ დანაშაულებზე იმ შემთხვევაში, თუ სავარაუდო დამნაშავე იმყოფება მის ტერიტორიაზე და ის არ მოახდენს დამნაშავეს ექსტრადირებას სხვა მხარისათვის მხოლოდ მისი მოქალაქეობის საფუძველზე.

- 8.** თუ წინამდებარე კონვენციით დადგენილ სავარაუდო დანაშაულზე იურისდიქციის გავრცელებასთან დაკავშირებით პრეტენზიას აცხადებს რამდენიმე მხარე, ისინი, საჭიროების შემთხვევაში, გამართავენ კონსულტაციებს სამართლებრივი დევნის განსახორციელებლად ყველაზე შესაფერისი იურისდიქციის დადგენის მიზნით.
- 9.** წინამდებარე კონვენცია არ გამორიცხავს მხარის მიერ ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად ნებისმიერი სისხლისსამართლებრივი იურისდიქციის გამოყენების შესაძლებლობას ისე, რომ ხელი არ შეუშალოს საერთაშორისო სამართლის ზოგად ნორმებს.

მუხლი 26 – კორპორატიული ვალდებულება

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ იურიდიულმა პირმა შეიძლება პასუხი აგოს წინამდებარე კონვენციით დადგენილ დანაშაულზე, რომელიც მის სასარგებლოდ ჩაიდინა ნებისმიერმა ფიზიკურმა პირმა ან დამოუკიდებლად, ან როგორც იურიდიული პირის რომელიმე ორგანოს წევრმა, რომელსაც ამ იურიდიული პირის დაქვემდებარებაში წამყვანი თანამდებობა უჭირავს იმის საფუძველზე, რომ აქვს:
  - a.** იურიდიული პირის წარმომადგენლობითი ძალაუფლება;
  - b.** უფლებამოსილება, მიიღოს გადაწყვეტილებები იურიდიული პირის სახელით;
  - c.** უფლებამოსილება, განახორციელოს კონტროლი იურიდიული პირის ფარგლებში.

- 2.1-**ლი პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ იურიდიულმა პირმა შეიძლება პასუხი აგოს იმ შემთხვევაში, თუ 1-ლი პუნქტით განსაზღვრული ფიზიკური პირის მხრიდან ზედამხედველობისა თუ კონტროლის ნაკლებობის გამო შესაძლებელი გახდება ამ კონვენციით დადგენილი დანაშაულის ჩადენა იურიდიული პირის სასარგებლოდ, მის დაქვემდებარებაში მყოფი ფიზიკური პირის მიერ.
- 3.** მხარის სამართლებრივი პრინციპების შესაბამისად, იურიდიული პირის პასუხისმგებლობა შესაძლოა იყოს სისხლის სამართლის, სამოქალაქო ან ადმინისტრაციული.
- 4.** ამგვარი პასუხისმგებლობას არ უნდა ახლდეს წინასწარი გადაწყვეტილება, რომ დანაშაულის ჩამდენ ფიზიკურ პირს უნდა დაეკისროს სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობა.

მუხლი 27 – სანქციები და ზომები

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ ამ კონვენციით დადგენილი დანაშაულები, მათი სერიოზულობის გათვალისწინებით, დაისაჯოს ეფექტიანი, პროპორციული და შემაკავებელი ზემოქმედების სანქციებით. ამგვარი სანქციები მოიცავს სასჯელის ისეთ ზომას, როგორცაა თავისუფლების აღკვეთა, რასაც შეიძლება შედეგად მოჰყვეს ექსტრადაცია.

2. თითოეული მონაწილე მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ იურიდიული პირები, რომლებიც პასუხს აგებენ 26-ე მუხლის შესაბამისად, დაისაჯონ ეფექტიანი, პროპორციული და შემაკავებელი ზემოქმედების სანქციებით, რომელთა შორისაა სისხლის სამართლებრივი ან არასისხლის სამართლებრივი ჯარიმა და სხვა ზომები, როგორცაა:

- a. სოციალური შეძწეობისა ან დახმარების მიღების უფლების ჩამორთმევა;
- b. კომერციულ საქმიანობაში მონაწილეობის უფლების დროებით ან მუდმივად ჩამორთმევა;
- c. სასამართლო ზედამხედველობის დაწესება;
- d. სასამართლოს ბრძანება ლიკვიდაციის შესახებ.

3. თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა:

- a. უზრუნველყოს ჩამორთმევა და კონფისკაცია:
  - საქონლის, დოკუმენტების და სხვა საშუალებების, რომლებიც გამოიყენებოდა ამ კონვენციით დადგენილი დანაშაულის ჩასადენად ან მათი ჩადენის დახმარების მიზნით;
  - ამგვარი დანაშაულის შედეგად მიღებული შემოსავლის ან იმ ქონების, რომლის ღირებულებაც ამგვარი შემოსავლის ანალოგიურია;
- b. შესაძლებელი გახადოს ნებისმიერი დაწესებულების დროებით თუ სამუდამოდ დახურვა, რომელიც გამოიყენებოდა ამ კონვენციით განსაზღვრული დანაშაულის

ჩასადენად, bona fide მესამე მხარეების უფლებათა დარღვევის გარეშე ან დროებით თუ სამუდამოდ აეკრძალოს დამნაშავეს ისეთი პროფესიული ან ნებაყოფლობითი საქმიანობა, რომლებიც გულისხმობს ბავშვებთან კონტაქტს, რა დროსაც ჩადენილი იქნა ასეთი დანაშაული.

- 4.** თითოეული მხარე დამნაშავეს მიმართ მიიღებს სხვა ისეთ ზომებს, როგორცაა მშობლის უფლებების ჩამორთმევა ან მსჯავრდებულთა მონიტორინგი თუ მათზე ზედამხედველობა.
- 5.** თითოეული მხარე დააწესებს, რომ ამ მუხლის შესაბამისად დანაშაულის შედეგად მიღებული შემოსავალი ან კონფისკაციით მიღებული შემოსავალი გადაირიცხოს საგანგებო ფონდში, რათა დაფინანსდეს წინამდებარე კონვენციით დადგენილი ნებისმიერი დანაშაულის მსხვერპლთა პრევენციული და დასახმარებელი პროგრამები.

მუხლი 28 – დამამძიმებელი გარემოებები

თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ წინამდებარე კონვენციის შესაბამისად დადგენილი დანაშაულებისათვის სასჯელის განსაზღვრისას, დამამძიმებლად ჩაითვალოს შემდეგი სახის გარემოებები, თუკი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისი დებულებებით ისინი უკვე არ წარმოადგენენ დანაშაულის შემადგენელ ნაწილს:

- a.** დანაშაულის ჩადენამ სერიოზული ზიანი მიაყენა მსხვერპლის ფიზიკურ და ფსიქიკურ ჯანმრთელობას;

- b.* დანაშაულის ჩადენას წინ უძლოდა ან თან ახლდა წამება ან სერიოზული ძალადობა;
- c.* დანაშაული ჩადენილია განსაკუთრებით უმწეო მსხვერპლის მიმართ;
- d.* დანაშაული ჩაიდინა ოჯახის წევრმა, ბავშვთან ერთად მცხოვრებმა პირმა ან პირმა, რომელმაც ბოროტად გამოიყენა თანამდებობა;
- e.* დანაშაული ჩაიდინა რამდენიმე პირმა ერთობლივად;
- f.* დანაშაული ჩადენილია სისხლის სამართლის ორგანიზაციის ფარგლებში;
- g.* დამნაშავე ადრე ნასამართლევი იყო იმავე ტიპის დანაშაულზე.

მუხლი 29 – ნასამართლეობა

თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ სასჯელის განსაზღვრისას გაითვალისწინონ სხვა მხარის მიერ წინამდებარე კონვენციით დადგენილ დანაშაულებთან დაკავშირებით გამოტანილი განაჩენი.

თავი VII – გამოძიება, სამართლებრივი დევნა და საპროცესო კანონმდებლობა

მუხლი 30 – პრინციპები

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ გამოძიებები და სისხლის სამართალწარმოება განხორციელდება ბავშვის საუკეთესო ინტერესებიდან გამომდინარე და მისი უფლებების დაცვით.
- 2.** თითოეული მხარე გაიზიარებს მსხვერპლის დაცვის მიდგომას, რათა უზრუნველყოს, რომ გამოძიებებმა და სისხლის სამართალწარმოებამ არ დაამძიმოს ბავშვის მიერ მიღებული ტრამვა და სისხლის სამართლის პროცესს, საჭიროების შემთხვევაში, მოსდევდეს შესაბამისი დახმარება.
- 3.** თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ გამოძიებებსა და სისხლის სამართალწარმოებას მიენიჭოს პრიორიტეტი და წარიმართოს გაუმართლებელი დაყოვნების გარეშე.
- 4.** თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ წინამდებარე თავით განსაზღვრულმა ზომებმა არ შელახოს დაცვის უფლებები და სამართლიანი და მიუკერძოებელი სასამართლო განხილვის მოთხოვნები, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლის შესაბამისად.

5. თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს შიდა კანონმდებლობის ძირითადი პრინციპების შესაბამისად, რათა:

- უზრუნველყოს წინამდებარე კონვენციით დადგენილ დანაშაულთა ეფექტიანი გამოძიება და სამართლებრივი დევნა, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში, დაუშვას შენიღბული ოპერაციების განხორციელების შესაძლებლობაც;
- სხვადასხვა ორგანოებსა და საგამოძიებო სამსახურებს მისცეს შესაძლებლობა, რომ გამოავლინონ მე-20 მუხლით დადგენილი დანაშაულის მსხვერპლნი, კერძოდ, გააანალიზონ საბავშვო პორნოგრაფიის ამსახველი მასალები, როგორცაა ფოტოსურათები და გადაცემული ან საინფორმაციო თუ საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების საშუალებით ხელმისაწვდომი აუდიო-ვიზუალური ჩანაწერები.

მუხლი 31 – დაცვის ზოგადი ზომები

1. თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს მსხვერპლთა უფლებებისა და ინტერესების დასაცავად, მათ შორის, მათი, როგორც მოწმეების განსაკუთრებულ საჭიროებათა დასაცავად გამოძიებისა და სამართალწარმოების ყველა ეტაპზე, კერძოდ, შემდეგი გზით:

- a. მიაწოდონ ინფორმაცია მათი უფლებებისა და მათთვის არსებული სამსახურების შესახებ, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა მათ ინფორმაციის მიღება არ სურთ, ასევე მათი საჩივრის მსვლელობის, ბრალდებების, ზოგადად გამოძიების ან სამართალწარმოების

მიმდინარეობისა და ამ ყველაფრის როლის შესახებ, ისევე, როგორც მათი საქმეების შედეგების შესახებ;

- b.* როცა მსხვერპლთ და მათ ოჯახებს შეიძლება დაემუქროთ საფრთხე, სულ მცირე, ამ შემთხვევებში მაინც უზრუნველყონ მათი ინფორმირება, რომ სასამართლო დევნაში მყოფი ან ბრალდებული პირები მუდმივად ან დროებით გაათავისუფლეს;
- c.* საშუალება მისცენ, რომ შიდა სამართლის საპროცესო ნორმების შესაბამისად, მოუსმინონ მათ, წარმოადგინონ მტკიცებულებები და აირჩიონ, რა გზით სურთ თავიანთი შეხედულებების, საჭიროებათა და პრობლემების წარმოდგენა – უშუალოდ თუ შუამავლის მეშვეობით – და მათი განხილვა;
- d.* უზრუნველყონ მათთვის სათანადო დახმარების გაწევა, რათა ჯეროვნად წარმოაჩინონ და გაითვალისწინონ მათი უფლებები და ინტერესები;
- e.* დაიცვან მათი პირადი ცხოვრების უფლება, იდენტობა და იმიჯი და, შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, მიიღონ ზომები ნებისმიერი ისეთი ინფორმაციის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად, რაც გამოიწვევს მათ იდენტიფიკაციას;
- f.* უზრუნველყონ მათი, მათი ოჯახებისა და მოწმეების უსაფრთხოება დაშინების, შურისძიების ან განმეორებითი ვიქტიმიზაციის თავიდან ასაცილებლად;
- g.* უზრუნველყონ მსხვერპლსა და დამნაშავეს შორის კონტაქტის თავიდან აცილება სასამართლოსა და სამართალდამცველი ორგანოების შენობებში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა სხვაგვარად გადაწყვეტენ

ხელისუფლების შესაბამისი ორგანოები ბავშვის საუკეთესო ინტერესებიდან გამომდინარე, ან თუ ამგვარი კონტაქტი საჭიროა გამოძიებისა და სამართალწარმოებისთვის.

- 2.** თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მსხვერპლთათვის ხელმისაწვდომი იყოს ინფორმაცია სასამართლო და ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაზე, ხელისუფლების შესაბამის ორგანოებთან პირველივე კონტაქტის შემდეგ.
- 3.** თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მსხვერპლთათვის ხელმისაწვდომი იყოს იურიდიული დახმარება, სადაც ეს გამართლებულია, უფასოდ, როდესაც მათთვის შესაძლებელია სისხლის სამართალწარმოების მხარის სტატუსის მიღება.
- 4.** თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ სასამართლო ხელისუფლების ორგანოებს ჰქონდეთ შესაძლებლობა, დაუნიშონ მსხვერპლს სპეციალური წარმომადგენელი, როდესაც შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, მას ექნება სისხლის სამართალწარმოების მხარის სტატუსი და როდესაც მშობლების პასუხისმგებლობის მქონე პირებს ეკრძალებათ ბავშვის წარმომადგენლობა ამგვარ სამართალწარმოებაში, მსხვერპლთა და მათ შორის ინტერესთა კონფლიქტის გამო.
- 5.** თითოეული მხარე, თავიანთი შიდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად, საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომების გატარებით, უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფებს, ფონდებს, ასოციაციებს ან სამთავრობო თუ არასამთავრობო ორგანიზაციებს ჰქონდეთ შესაძლებლობა, დაეხმარონ და/ან მხარი დაუჭიროონ მსხვერპლთ, მათივე თანხმობით, წინამდებარე კონვენციით

დადგენილ დანაშაულებთან დაკავშირებულ სისხლის სამართალწარმოებისას.

6. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ამ მუხლის დებულებების შესაბამისი ინფორმაცია მსხვერპლთა გადაეცემა მათი ასაკისა და მოწიფულობის მიხედვით და მათთვის გასაგებ ენაზე.

მუხლი 32 – სამართალწარმოების დაწყება

თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ წინამდებარე კონვენციით დადგენილ დანაშაულთა გამოძიებები და სამართლებრივი დევნა არ იყოს დამოკიდებული მსხვერპლის განცხადებებსა ან ბრალდებებზე, ხოლო სამართალწარმოება გაგრძელდეს იმ შემთხვევაშიც, თუ მსხვერპლი უარს იტყვის თავის განცხადებებზე.

მუხლი 33 – ხანდაზმულობის ვადა

თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ წინამდებარე კონვენციის მე-18, 19 მუხლების 1.a და b პუნქტებითა და 21-ე მუხლის 1.a და b პუნქტებით დადგენილ დანაშაულებთან დაკავშირებით სამართალწარმოების დაწყების ხანდაზმულობის ვადა გაგრძელდეს იმდენი ხნით, რამდენიც საკმარისია სამართალწარმოების ეფექტიანი დაწყებისათვის მას შემდეგ, რაც მსხვერპლი გახდება სრულწლოვანი და რამდენიც ეთანადება განსახილველი დანაშაულის სიმძიმეს.

მუხლი 34 – გამოძიებები

- 1.** თითოეული მხარე მიიღებს ისეთ ზომებს, რაც შეიძლება აუცილებელი გახდეს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ პირები, განყოფილებები ან სამსახურები, რომლებსაც ევალებათ გამოძიება, სპეციალიზირებულნი იყვნენ ბავშვების სექსუალურ ექსპლუატაციასა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში ან იქ დასაქმებულ ადამიანებს გავლილი ჰქონდეთ ტრენინგი ამ მიზნით. ამგვარ განყოფილებებსა ან სამსახურებს უნდა ჰქონდეთ საკმარისი ფინანსური რესურსები.
- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყოს, რომ სისხლის სამართალწარმოების დაწყებას ხელი არ შეუშალოს მსხვერპლის რეალური ასაკის გაურკვეველობამ.

მუხლი 35 – ბავშვთან გასაუბრება

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ:
  - a.** ბავშვთან ინტერვიუები ჩატარდეს დაუსაბუთებელი დაყოვნების გარეშე მას შემდეგ, რაც ფაქტები ეცნობებათ ხელისუფლების შესაბამის ორგანოებს;
  - b.** ბავშვთან ინტერვიუები, აუცილებლობის შემთხვევაში, ჩატარდეს ამ მიზნისათვის გამოყოფილ ან მომზადებულ შენობაში;
  - c.** ბავშვთან ინტერვიუები ჩაატარონ პროფესიონალებმა, რომლებსაც გავლილი აქვთ ტრენინგი ამ მიზნით;

- d.* ბავშვთან ინტერვიუები, შეძლებისდაგვარად და აუცილებლობის შემთხვევაში, ჩაატარონ ერთი და იგივე ადამიანებმა;
  - e.* ინტერვიუების რაოდენობა იყოს რაც შეიძლება შეზღუდული და ჩატარდეს მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როცა ეს მკაცრად აუცილებელია სისხლის სამართალწარმოების მიზნებისათვის;
  - f.* ბავშვს შესაძლებელია თან ახლდეს მისი იურიდიული წარმომადგენელი ან, საჭიროების შემთხვევაში, უფროსი ადამიანი მისი შერჩევით, თუკი დასაბუთებული გადაწყვეტილება არ მიუღიათ ამ ადამიანის საწინააღმდეგოდ.
- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყოს, რომ ყველა ინტერვიუ მსხვერპლთან ან, საჭიროების შემთხვევაში, ბავშვ მოწმესთან ჩაიწეროს და ამ ინტერვიუთა ვიდეოჩანაწერები ჩაითვალოს მტკიცებულებად სასამართლო პროცესზე, შიდა კანონმდებლობით განსაზღვრული წესების შესაბამისად.
- 3.** იმ შემთხვევაში, როდესაც დადგენილი არაა მსხვერპლის ასაკი და არსებობს საფუძველი ვარაუდისათვის, რომ მსხვერპლი ბავშვია, იმოქმედებს 1–ლი და მე–2 პუნქტებით დაწესებული ზომები მანამ, სანამ არ მოხდება მისი ასაკის დადგენა.

მუხლი 36 – სისხლის სამართლის სასამართლო სამართალწარმოება

- 1.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, იურიდიული პროფესიების ავტონომიურობის წესების ჯეროვანი პატივისცემით, რათა უზრუნველყოს, რომ ყველა პირი, ჩართული სამართალწარმოებაში, გაივლის ტრენინგს ბავშვთა უფლებების, სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის შესახებ, კერძოდ, მოსამართლეები, პროკურორები და ადვოკატები.
- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყოს, რომ შიდა კანონმდებლობის წესების მიხედვით:
  - a.* მოსამართლემ შეიძლება ბრძანება გასცეს, რომ სასამართლო განხილვა გაიმართოს საზოგადოების დასწრების გარეშე;
  - b.* მსხვერპლის მოსმენა შეიძლება განხორციელდეს სასამართლო დარბაზში მის დაუსწრებლად, შესაბამისი საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით.

თავი VIII – მონაცემების ჩაწერა და შენახვა

მუხლი 37 – მსჯავრდებული სექსუალური დამნაშავეების შესახებ ეროვნული მონაცემების ჩაწერა და შენახვა

- 1.** წინამდებარე კონვენციით დადგენილ დანაშაულთა პრევენციისა და სამართლებრივი დევნის მიზნით, თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა შიდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული პირადი ინფორმაციის დაცვის შესაბამის დებულებათა და სხვა სათანადო წესებისა თუ გარანტიების მიხედვით, უზრუნველყოს იმ მონაცემების შეგროვება და შენახვა, რაც უკავშირდება წინამდებარე კონვენციით დადგენილ დანაშაულში მსჯავრდებულ პირთა ვინაობასა და გენეტიკურ ინფორმაციას (დნმ).
- 2.** ხელმოწერისას ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების თუ მიერთების აქტის დეკონირებისას, თითოეულმა მხარემ ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს უნდა აცნობოს იმ ეროვნული ხელისუფლების ორგანოს დასახელება და მისამართი, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ საკითხებზე.
- 3.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ 1–ლ პუნქტში აღნიშნული ინფორმაცია შეიძლება გადაეცემოდეს მეორე მხარის ხელისუფლების შესაბამის ორგანოს, შიდა კანონმდებლობითა და შესაბამისი საერთაშორისო ინსტრუმენტებით დადგენილი პირობების დაცვით.

თავი IX – საერთაშორისო თანამშრომლობა

მუხლი 38 – საერთაშორისო თანამშრომლობის ზოგადი პრინციპები და ზომები

- 1.** წინამდებარე კონვენციის დებულებების მიხედვით და არსებული შესაბამისი საერთაშორისო თუ რეგიონული ინსტრუმენტების გამოყენებით, ასევე ერთნაირი თუ განსხვავებული კანონმდებლობებისა და შიდა კანონმდებლობების საფუძველზე მიღწეულ შეთანხმებათა გამოყენებით, მხარეები ითანამშრომლებენ მაქსიმალურად გაფართოებულ რეჟიმში, რათა უზრუნველყონ:
  - a.* ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის პრევენცია და მის წინააღმდეგ ბრძოლა;
  - b.* მსხვერპლთა დაცვა და მათთვის დახმარების გაწევა;
  - c.* წინამდებარე კონვენციით დადგენილ დანაშაულთა გამოძიება ან სამართალწარმოება.
- 2.** თითოეული მხარე გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო ან სხვა სახის ზომებს, რათა უზრუნველყონ, რომ თუ წინამდებარე კონვენციით დადგენილ დანაშაულთა მსხვერპლი გახდა სხვა მხარის ტერიტორიაზე, სადაც ის არ ცხოვრობს, მიეცეს შესაძლებლობა, რომ აღძრას სარჩელი შესაბამისი ხელისუფლების ორგანოს წინაშე იმ სახელმწიფოში, სადაც ცხოვრობს.

- 3.** თუ მხარე, რომელიც გასწევს იურიდიულ დახმარებას სისხლის სამართლის საკითხებსა ან ექსტრადაციაში ხელშეკრულების საფუძველზე, მიიღებს თხოვნას იურიდიული დახმარების გაწევის ან ექსტრადაციის შესახებ იმ მხარისაგან, რომელთანაც მას ამგვარი ხელშეკრულებაარ გაუფორმებია, მას შეუძლია წინამდებარე კონვენცია ჩათვალოს იურიდიულ საფუძველად იურიდიული დახმარებისათვის სისხლის სამართლის საკითხებსა ან ექსტრადაციაში იმ დანაშაულებთან მიმართებით, რომლებიც დადგენილია წინამდებარე კონვენციით.
- 4.** თითოეული მხარე შეძლებისდაგვარად შეეცდება, რომ ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და მათ მიმართ სექსუალური ძალადობის პრევენცია და მის წინააღმდეგ ბრძოლა ჩართოს დახმარების პროგრამებში, რომლებიც მიმართულია მესამე სახელმწიფოების განვითარებისაკენ.

თავი X – მონიტორინგის განხორციელების მექანიზმი

მუხლი 39 – მხარეთა კომიტეტი

1. მხარეთა კომიტეტი შედგება კონვენციის მონაწილე მხარეთა წარმომადგენლებისაგან.
2. მხარეთა კომიტეტს იწვევს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი. მისი პირველი სხდომა გაიმართება ერთი წლის განმავლობაში წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლიდან მისი მეათე ხელმომწერისათვის, რომელიც მოახდენს მის რატიფიცირებას. ამის შემდეგ სხდომები გაიმართება იმ შემთხვევაში, თუ ამას მოითხოვს მხარეთა ერთი მესამედი, ან გენერალური მდივანი.
3. მხარეთა კომიტეტი მიიღებს თავის საპროცედურო წესებს.

მუხლი 40 – სხვა წარმომადგენლები

1. ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეა, ადამიანის უფლებათა კომისარი, დანაშაულის პრობლემათა ევროპული კომიტეტი (CDPC), აგრეთვე ევროპის საბჭოს სხვა შესაბამისი სამთავრობოთაშორისო კომიტეტები, თითოეული ნიშნავს წარმომადგენელს მხარეთა კომიტეტში.
2. მინისტრთა კომიტეტმა, მხარეთა კომიტეტთან კონსულტაციის შემდეგ, შეიძლება მოიწვიოს ევროპის საბჭოს რომელიმე სხვა ორგანო, რომ მან დანიშნოს წარმომადგენელი ამ კომიტეტში.

- 3.** სამოქალაქო საზოგადოებისა და, განსაკუთრებით, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები მხარეთა კომიტეტში შეიძლება დაუშვან როგორც დამკვირვებლები, ევროპის საბჭოს შესაბამისი წესებით განსაზღვრული პროცედურის მიხედვით.
- 4.** ზემოთ მოყვანილი 1-ლი და მე-3 პუნქტების თანახმად დანიშნული წარმომადგენლები მონაწილეობას მიიღებენ მხარეთა კომიტეტის სხდომებში, კენჭისყრის უფლების გარეშე.

მუხლი 41 – მხარეთა კომიტეტის ფუნქციები

- 1.** მხარეთა კომიტეტი მონიტორინგს გაუწევს წინამდებარე კონვენციის განხორციელებას. მხარეთა კომიტეტის რეგლამენტი განსაზღვრავს წინამდებარე კონვენციის განხორციელების შეფასების პროცედურას.
- 2.** მხარეთა კომიტეტი ხელს შეუწყობს სახელმწიფოებს შორის ინფორმაციის, გამოცდილებისა და საუკეთესო პრაქტიკის მაგალითების შეგროვებას, ანალიზსა და გაცვლა-გამოცვლას, რათა გაუმჯობესდეს მათი შესაძლებლობები ბავშვთა ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობის პრევენციისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით.
- 3.** მხარეთა კომიტეტი, საჭიროებისამებრ, აგრეთვე:
  - a.** ხელს შეუწყობს წინამდებარე კონვენციის ეფექტიან გამოყენებასა და განხორციელებას, მათ შორის, ამ კონვენციის საფუძველზე ნებისმიერი პრობლემის და ნებისმიერი განცხადებისა თუ დათქმის ეფექტის გამოვლენას;

- b.* გამოთქვამს საკუთარ აზრს წინამდებარე კონვენციის გამოყენებასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საკითხზე და ხელს შეუწყობს ინფორმაციის გაცვლა-გამოცვლას მნიშვნელოვან იურიდიულ, პოლიტიკურ ან ტექნოლოგიურ სიახლეებზე.
- 4.** ევროპის საბჭოს სამდივნო დაეხმარება მხარეთა კომიტეტს ამ მუხლით გათვალისწინებული ფუნქციების განხორციელებაში.
- 5.** დანაშაულის პრობლემის ევროპულ კომიტეტს (CDPC) პერიოდულად მიეწოდება ინფორმაცია ამ მუხლის 1-ლ, მე-2 და მე-3 პუნქტებში აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით.

თავი XI – ურთიერთობა სხვა საერთაშორისო ინსტრუმენტებთან

მუხლი 42 – ურთიერთობა გაეროს ბავშვის უფლებათა კონვენციასა და მის ფაკულტატურ ოქმთან ბავშვების გაყიდვის, ბავშვთა პროსტიტუციისა და პორნოგრაფიის შესახებ

წინამდებარე კონვენცია გავლენას არ მოახდენს უფლებებსა და მოვალეობებზე, რომლებიც გამომდინარეობს გაეროს ბავშვის უფლებათა კონვენციიდან და მისი ფაკულტატური ოქმიდან ბავშვების გაყიდვის, ბავშვთა პროსტიტუციისა და პორნოგრაფიის შესახებ. მისი მიზანია, გააუმჯობესოს მათში გათვალისწინებული დაცვა, განავითაროს და შეავსოს იქ დაცული სტანდარტები.

მუხლი 43 – ურთიერთობა სხვა საერთაშორისო
ინსტრუმენტებთან

1. წინამდებარე კონვენცია გავლენას არ მოახდენს საერთაშორისო ინსტრუმენტების დებულებებიდან გამომდინარე უფლებებსა და მოვალეობებზე, რომელთა მხარეც არის ან მომავალში გახდება წინამდებარე კონვენციის მხარე და რომელიც მოიცავს წინამდებარე კონვენციით რეგულირებად დებულებებს, სექსუალური ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობის მსხვერპლი ბავშვების უკეთ დაცვისა და დახმარების უზრუნველსაყოფად.

- 2.** კონვენციის მხარეებს შეუძლიათ ერთმანეთთან გააფორმონ ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმებები იმ საკითხებზე, რომლებსაც კონვენცია აგვარებს იმისათვის, რომ შეავსონ ან გააძლიერონ მისი დებულებები ან ხელი შეუწყონ მასში ჩადებული პრინციპების გამოყენებას.
- 3.** მხარეები, რომლებიც არიან ევროპის კავშირის წევრები, ურთიერთთანამშრომლობისას გამოიყენებენ თანამეგობრობისა და ევროპის კავშირის წესებს, რამდენადაც თანამეგობრობისა და ევროპის კავშირის არსებული წესები არეგულირებენ მოცემულ საკითხს და გამოიყენებიან საგანგებო შემთხვევებში, წინამდებარე კონვენციის საგნისა და მიზნის, აგრეთვე სხვა მხარეებთან მისი სრული გამოყენების შეზღუდვის გარეშე.

თავი XII – კონვენციაში შესწორებების შეტანა

მუხლი 44 – შესწორებები

- 1.** მხარის ნებისმიერი წინადადება წინამდებარე კონვენციაში შესწორებების შეტანასთან დაკავშირებით, უნდა ეცნობოს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს, ხოლო მის მიერ გადაეგზავნოს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, ნებისმიერ ხელმომწერ მხარეს, ნებისმიერ მონაწილე სახელმწიფოს, ევროპის თანამეგობრობას, 45-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის დებულებათა შესაბამისად წინამდებარე კონვენციის ხელმოსაწერად მიწვეულ ნებისმიერ სახელმწიფოს, და 46-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად წინამდებარე კონვენციასთან მიერთების მიზნით მიწვეულ ნებისმიერ სახელმწიფოს.
- 2.** მხარის შემოთავაზებული ნებისმიერი შესწორება უნდა ეცნობოს დანაშაულის პრობლემის ევროპულ კომიტეტს (CDPC), რომელიც მინისტრთა კომიტეტს წარუდგენს თავის მოსაზრებას შემოთავაზებულ შესწორებებთან დაკავშირებით.
- 3.** მინისტრთა კომიტეტი განიხილავს შემოთავაზებულ შესწორებას, ასევე დანაშაულის პრობლემის ევროპული კომიტეტის მიერ წარმოდგენილ მოსაზრებას და წინამდებარე კონვენციის არა-წევრ სახელმწიფოებთან კონსულტაციის შემდეგ, შეძლებს დაამტკიცოს შესწორება.
- 4.** მინისტრთა კომიტეტის მიერ ამ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად დამტკიცებული ნებისმიერი შესწორების ტექსტი გადაეცემა მხარეებს მისი მიღების მიზნით.

5. ამ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად დამტკიცებული ნებისმიერი შესწორება ძალაში შევა ერთი თვის შემდეგი თვის პირველივე დღეს, იმ დღიდან, როცა ყველა მხარე აცნობებს გენერალურ მდივანს, რომ მიიღო იგი.

თავი XIII – დასკვნითი დებულებები

მუხლი 45 – ხელმოწერა და ძალაში შესვლა

- 1.** წინამდებარე კონვენცია ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისა და იმ არაწევრი სახელმწიფოებისათვის, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს მის შემუშავებაში ისევე, როგორც ევროპის თანამეგობრობისათვის.
- 2.** წინამდებარე კონვენცია ექვემდებარება რატიფიკაციას, მიღებასა და დამტკიცებას. რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების და მიერთების აქტი შესაძლებელია გადაეცემა ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.
- 3.** წინამდებარე კონვენცია ძალაში შევა სამი თვის შემდეგი თვის პირველივე დღეს იმ დღიდან, როცა 5 ხელმომწერი, მათ შორის, ევროპის საბჭოს არანაკლებ 3 წევრი სახელმწიფო გამოთქვამს თანხმობას, მიუერთდეს კონვენციას წინა პუნქტის დებულებათა შესაბამისად.
- 4.** 1-ლ პუნქტში მითითებული ნებისმიერი იმ სახელმწიფოსათვის, ან ევროპის თანამეგობრობისათვის, რომელიც შემდგომში გამოთქვამს თანხმობას, მიუერთდეს კონვენციას, იგი ძალაში შევა თავისი რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების აქტის დეპონირებიდან სამი თვის შემდეგი თვის პირველივე დღეს.

მუხლი 46 – კონვენციასთან მიერთება

- 1.** წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის შემდეგ, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს, კონვენციის მხარეებთან კონსულტაციისა და მათგან ერთსულოვანი თანხმობის მიღების შემდეგ, შეუძლია შესთავაზოს ნებისმიერ იმ სახელმწიფოს, რომელიც არ არის ევროპის საბჭოს წევრი და რომელსაც მონაწილეობა არ მიუღია კონვენციის შემუშავებაში, მიუერთდეს მას. ამ გადაწყვეტილებას მიიღებს უმრავლესობა, ევროპის საბჭოს წესდების მე-20.d მუხლის გათვალისწინებით და ხელშემკვრელ სახელმწიფოთა წარმომადგენლების ერთსულოვანი თანხმობით, რომლებიც უფლებამოსილნი არიან წარმოდგენილნი იყვნენ მინისტრთა კომიტეტში.
- 2.** ნებისმიერი იმ სახელმწიფოსათვის, რომელიც კონვენციას უერთდება, იგი ძალაში შევა რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების აქტის ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნისთვის დეპონირებიდან სამი თვის შემდეგი თვის პირველივე დღეს.

მუხლი 47 – ტერიტორიული გამოყენება

- 1.** ნებისმიერ სახელმწიფოს ან ევროპულ თანამეგობრობას შეუძლია ხელმოწერის ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების აქტის დეპონირებისას, მიუთითოს ის ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომლებზეც გავრცელდება წინამდებარე კონვენცია.
- 2.** ნებისმიერ მხარეს შეუძლია, შემდგომში ნებისმიერ დროს, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაგზავნილი

დეკლარაციით, გაავრცელოს წინამდებარე კონვენციის მოქმედება დეკლარაციაში აღნიშნულ ნებისმიერ სხვა ტერიტორიაზე, რომლის საერთაშორისო ურთიერთობებზეც ის აგებს პასუხს და რომლის სახელითაც ის უფლებამოსილია, თავის თავზე აიღოს ვალდებულებები. ასეთ ტერიტორიასთან მიმართებით, კონვენცია ძალაში შევა ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ დეკლარაციის მიღების დღიდან სამი თვის შემდეგი თვის პირველივე დღეს.

- 3.** წინა ორი პუნქტის შესაბამისად გაკეთებული ნებისმიერი დეკლარაცია ამ დეკლარაციაში მითითებულ ტერიტორიასთან დაკავშირებით, შესაძლებელია გაუქმდეს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაგზავნილი შეტყობინებით. გაუქმება ძალაში შევა ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ ასეთი შეტყობინების მიღებიდან სამი თვის შემდეგი თვის პირველივე დღეს.

მუხლი 48 – დათქმები

დაუშვებელია დათქმა წინამდებარე კონვენციის რომელიმე დებულებასთან დაკავშირებით, გარდა უკვე აშკარად დადგენილი დათქმებისა. ნებისმიერი დათქმა შეიძლება გაუქმდეს ნებისმიერ დროს.

მუხლი 49 – დენონსაცია

- 1.** ნებისმიერ მხარეს შეუძლია ნებისმიერ დროს მოახდინოს წინამდებარე კონვენციის დენონსაცია, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაგზავნილი შეტყობინების მეშვეობით.

- 2.** ასეთი დენონსაცია ძალაში შევა ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღებიდან სამი თვის შემდეგი თვის პირველივე დღეს.

მუხლი 50 – შეტყობინება

ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი შეატყობინებს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, ნებისმიერ ხელმომწერ სახელმწიფოს, ნებისმიერ მხარე სახელმწიფოს, ევროპის თანამეგობრობასა და ნებისმიერ იმ სახელმწიფოს, რომელიც მოწვეულია კონვენციაზე ხელის მოსაწერად 45-ე მუხლის დებულებების შესაბამისად და ნებისმიერ იმ სახელმწიფოს, რომელიც მოწვეულია კონვენციასთან მიერთებისათვის, 46-ე მუხლის დებულებათა შესაბამისად:

- a. ნებისმიერი ხელმოწერის შესახებ;
- b. ნებისმიერი რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების აქტის დეპონირების შესახებ;
- c. 45-ე და 46-ე მუხლების შესაბამისად, წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის ნებისმიერი თარიღის შესახებ;
- d. 44-ე მუხლის შესაბამისად დამტკიცებული ნებისმიერი შესწორების შესახებ და ამ შესწორების ძალაში შესვლის თარიღის შესახებ;
- e. 48-ე მუხლის შესაბამისად გაკეთებული ნებისმიერი დათქმის შესახებ;
- f. 49-ე მუხლის დებულებების შესაბამისად გაკეთებული ნებისმიერი დენონსაციის შესახებ;

g. წინამდებარე კონვენციასთან დაკავშირებული ნებისმიერი სხვა ქმედების, შეტყობინების, ან ინფორმაციის გადაცემის შესახებ.

ზემოაღნიშნულის დასტურად, ქვემოთ ხელმომწერებმა, სათანადო უფლებამოსილებით აღჭურვილებმა, ხელი მოაწერეს წინამდებარე კონვენციას.

შესრულებულია ლანზაროტში 2007 წლის 25 ოქტომბერს, ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე, თანაბრად ავთენტურ ტექსტებად, ერთადერთ ეგზემპლარად, რომელიც დაცულია ევროპის საბჭოს არქივში. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი დამოწმებულ ასლებს გადასცემს ევროპის საბჭოს თითოეულ წევრ სახელმწიფოს, იმ არაწევრ სახელმწიფოებს, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს წინამდებარე კონვენციის შემუშავებაში, ევროპის თანამეგობრობას და ნებისმიერ იმ სახელმწიფოს, რომელთაც შესთავაზეს კონვენციასთან მიერთება.

ეს კონვენცია მიზნად ისახავს ბავშვთა სექსუალური ექსპლუატაციისა და სექსუალური ძალადობის პრევენციას, მათ დაცვას სექსუალური დანაშაულისგან და დამნაშავეთა დევნას. ბავშვთა უფლებების პატივისცემის და მათ საუკეთესო ინტერესებზე ფოკუსირებასთან ერთად, კონვენცია ასევე მოიცავს პრევენციულ ზომებს; სისხლისსამართლებრივ დანაშაულებს, მათ შორის რამოდენიმე სრულიად ახალი სახის დანაშაულს, როგორცაა „ბავშვთა გარყვნა“; დამცავ მექანიზმებს და დაზარალებული ბავშვისა და მშობლების დახმარებას; ბავშვზე ორიენტირებულ საგამოძიებო ქმედებებს და ბავშვის საჭიროებაზე მორგებულ დევნას; ინტერვენციულ პროგრამებს და საჭირო ღონისძიებებს ბავშვზე სექსუალური ნიშნით მოძალადეებისთვის; სექსუალური ნიშნით ბრალდებულთა შესახებ მონაცემების ჩაწერას და შეგროვებას; საერთაშორისო თანამშრომლობისა და მონიტორინგის მექანიზმებს.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

www.coe.int

ევროპის საბჭო 47 წევრი სახელმწიფოსგან შედგება, რომელიც პრაქტიკულად მთელ კონტინენტს ფარავს. ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის და ადამიანთა დაცვის სხვა ინსტრუმენტებზე დაყრდნობით, ევროპის საბჭო ცდილობს საერთო დემოკრატიული და სამართლებრივი პრინციპების განვითარებას. მას შემდეგ რაც ის დაარსდა 1949 წელს, განსაკუთრებით მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, ევროპის საბჭო შერიგების სიმბოლოს წარმოადგენდა.